

Äänestyspaikat vuoden 2024 presidentinvaaleissa ja europarlamenttivaaleissa

KH 02.10.2023 § 161
190/00.00.00.01/2023

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Vesa Ellonen p. 040 626 7070

Vuonna 2024 toimitetaan kahdet yleiset vaalit:

- tasavallan presidentin vaali (presidentinvaali) sekä
- Suomesta valittavien Euroopan parlamentin jäsenten vaalit (europarlamenttivaalit).

Presidentinvaalin ja europarlamenttivaalien toimittamisessa noudatetaan vaalilakia (714/1998).

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Presidentinvaalissa ennakkoäänestyspaikkojen tulee olla samat sekä ensimmäisessä että mahdollisessa toisessa vaalissa. Europarlamenttivaalien ennakkoäänestyspaikat voivat olla samat kuin presidentinvaalissa.

Aikataulut

Tasavallan presidentin vaali

Ensimmäinen vaali

Kotimaan ennakkoäänestyksen ajanjakso 17.-23.1.2024

Vaalipäivä 28.1.2024

Mahdollinen toinen vaali

Kotimaan ennakkoäänestyksen ajanjakso 31.1.-6.2.2024

Vaalipäivä 11.2.2024

Europarlamenttivaalit

Kotimaan ennakkoäänestyksen ajanjakso 29.5.–4.6.2024

Vaalipäivä 9.6.2024.

Ennakkoäänestyspaikat

Vaalilain 9.1 §:n 1 kohdan perusteella kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Liitteenä olevassa otteessa Oikeusministeriön ohjeessa ”Äänestyspaikkojen määräämisestä ja äänestyksen järjestämisestä” on annettu asiaan liittyvät tarkemmat ohjeet.

Joroisten kunnan kiinteä ennakkoäänestyspaikka olisi ehdotuksen mukaan sama kuin vaalipäivän äänestyspaikka, eli Urheilutalo.

Ennakkoäänestyspaikkoja ovat myös sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut, kunnanhallituksen päätöksellä määrätyt sosiaalihuollon toimintayksiköt sekä rangaistuslaitokset. Edellä mainituista ennakkoäänestyspaikkoja ovat suoraan lain nojalla muut paitsi kunnanhallituksen päätöksellä erikseen määrätyt sosiaalihuollon toimintayksiköt. Ennakkoäänestys laitoksessa toimitetaan vähintään yhtenä ja enintään kahtena päivänä vaalitoimikunnan määrääminä aikoina.

Kunnanhallitus siirtyi vuonna 2014 yhden äänestysalueen järjestelmään. Äänestysvilkkautta pyritään pitämään yllä viemällä ennakkoäänestyspaikka kylille eli kirjastoauto toimii ennakkoäänestyspaikkana. Kirjastoauto Jasso Toenperän käytöstä viikonloppuna 20.-21.1.2024 on sovittu Rantasalmen kunnan kanssa. Kustannukset maksetaan keskusvaalilautakunnan menokohdalta.

Liikkuvan äänestyspaikan jokainen pysähdyspaikka on tallennettava osoitteineen ja kellonaikoineen vaalitietojärjestelmään sisältyvään äänestyspaikkarekisteriin.

Tiedot yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista sekä keskusvaalilautakunnan yhteystiedot on tallennettava vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmään presidentinvaalien osalta viimeistään 3.11.2023 klo 12.00 ja europarlamenttivaalien osalta 22.3.2024 klo 12.00 mennessä.

Vaalipäivän äänestyspaikka

Vaalilain 9.2 §:n perusteella jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka.

Edellisissä vaaleissa eli vuoden 2023 eduskuntavaaleissa vaalipäivän äänestyspaikka oli kunnanhallituksen päätöksellä Urheilutalolla. Se oli myös kunnan kiinteä ennakkoäänestyspaikka.

Äänestyspaikasta on kuntalaisten keskuudessa käyty keskustelua, koska se ei sijaitse aivan kunnan liiketaloudellisessa keskustassa. Perustellusti on esitetty näkökohtia, että äänestämisen tulisi olla mahdollisimman helppoa arkisen asioinnin yhteydessä.

Paikkana Urheilutalon aula ja alue laajoine parkkialueineen on todettu erittäin hyvin vaaleissa, sekä ennakkoäänestyspaikkana, että varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikkana toimivaksi. Kunta omistaa kiinteistön, eikä aulan vaalikäytöstä aiheudu kohtuutonta haittaa Urheilutalon muulle käytölle.

Urheilutalo on sijainniltaan hyvä myös vaalimainonnan näkökulmasta. Vaalimainonta on aikaisempien käytäntöjen mukaisesti järjestettävissä siten, että kirkonkylän torilla olevasta kunnan vaalimainospaikasta ei ole vaalilain mukaisesti suoraa näköyhteyttä vaalipaikalle Urheilutalolle ja muukin vaalimainonta saadaan kohtuullisen hyvin rajattua vaalipaikan näköyhteyden ulkopuolelle.

Vaalijärjestelyjen jatkuvuuden ja kuntalaisten palvelemiseksi olisi myös tarkoituksenmukaista, että ellei erityisiä syitä ole, vaalipaikka säilyisi samana.

Kunnanhallitus on käynyt vaalipaikoista lähetekeskustelun. Siinä puollettiin kantaa, että ainakin käsillä olevissa presidentinvaaleissa ja europarlamenttivaaleissa noudatettaisiin soveltuvin osin samoja käytäntöjä kuin vasta onnistuneesti järjestetyissä vuoden 2023 eduskuntavaaleissa.

Päivittäiset aukioloajat

Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakkoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakkoäänestyspaikka ei saa olla avoinna arkipäivisin ennen kello 8 eikä

kello 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 9 eikä kello 18 jälkeen.

Liitteet:

- Oikeusministeriön ohje äänestyspaikkojen määrittämisestä ja äänestyksen järjestämisestä
- Luettelo Joroisten kunnan äänestyspaikoista ja aukioloajoista.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan luettelon presidentinvaalien ja europarlamenttivaalien äänestyspaikoista ja aukioloajoista.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.
